

7.SINIF SOSYAL BİLGİLER 5.ÜNİTE: ÜRETİM, DAĞITIM ve TÜKETİM ÜNİTE KAVRAMLARI

MİR'İ ARAZİ: İslam devletinde mülkiyeti devletin olan kullanım hakkı Müslüman halka bırakılan topraklardır.

İKTA: Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçuklu Devletlerinde, devlet görevlilerine hizmet ve maaşlarına karşılık verilen arazidir.

TIMAR (Dirlik): Osmanlı Devletinde görevleri karşılığı, devlet görevlilerine dağıtılan devlete ait topraklara denir.

HAS: Yıllık geliri 100.000 akçeyi geçen, padişah hanedana mensup kişilere verilen topraklardır.

ZEAMET: Yıllık geliri 20 bin ile 100.000 akçe arası topraklardır. Subaşı gibi memurlara, eyalet merkezlerindeki defterdarlara ve sancaklarda alay beylerine verilirdi.

TIMAR: Geliri 20.000 akçeye kadar olan ve tımar sahibi askerlere verilentopraklardır.

CEBELÜ: Tımar sahiplerinin topladığı vergiler karşılığında beslediği askerlerdir.

ÇİFTBOZAN VERGİSİ: Toprağı 3 yıl üst üste ekmeyen köylünün toprağının elinden alınmasıdır.

Amacı: Üretimin devamını sağlamaktır.

TARIM İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ: Bitki ve hayvan ürünlerini arttırmaya, ürünleri çeşitlendirmeye ve kaliteyi yükseltmeye çalışır.

TÜRKİYE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ: Üreticilerin ürünlerini değerlendirmek ve fiyat düşüşlerine karşı üreticilerin zarar görmesini önlemek amacıyla destekleme yapar.

GAP İDARESİ BAŞKANLIĞI: Ekonomik yapıyı geliştirerek GAP Bölgesi'ndeki gelir düzeyini yükseltmek ve böylece bu bölge ve diğer bölgeler arasındaki gelir farklılığını azaltmak amacıyla oluşturulmuştur. Bir diğer amacı kırsal alandaki verimliliği ve istihdam olanaklarını artırmaktır.

DEVLET SU İŞLERİ (DSİ): Su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve yönetilmesinden sorumludur. Ülkemizde su kaynaklarını bilim ve tekniğe uygun şekilde tüketicilerin kullanımına sunmaktadır.

TÜRKİYE İKTİSAT KONGRESİ:

17 Şubat 1923 tarihinde İzmir’de kongrede, hammaddenin yurt içinden temin edilmesi, yabancı sermayenin ülkeye girişinin kurala bağlandığı, özel sektörün devlet tarafından desteklenmesi, yerli malı kullanılması, tasarruf bilincinin oluşturulması, sanayinin teşvik edilmesi, işletmelere kredi verilecek bankaların kurulması kararlarının kabul edildiği kongredir.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ:

Örnek çiftlik kurarak tarımı geliştirmek, bitkileri yetiştirip çiftçilere örnek olarak göstermek, ziraat konusunda uygulamalı eğitim yapmak, ziraat Okulu öğrencilerinin bir yıl staj yapmalarını sağlamak ve Ankara halkı için eğlenme ve dinlenme alanı oluşturmak amacıyla Atatürk tarafından kurulan çiftliktir.

VAKIF: Bireylerin yardımlaşma amacıyla sahip oldukları servet veya gelirin bir kısmının gönüllü olarak kamu yararına harcanmasıyla ortaya çıkan hayır kurumudur.

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ:

2 Mayıs 1920’de, Şer’iyye ve Evkaf Vekaleti olarak kurulan, 3 Mart 1924’te şimdiki adını alan, Türkiye’deki vakıfları denetlemekle yükümlü müdürlüktür.

SİVİL TOPLUM KURULUŞU (STK):

Toplumdaki çeşitli sorunları bağımsız olarak ele alıp kamuoyunu bilgilendirme ve aydınlatma görevi yapan, öneriler sunan her türlü birliktir.

DAYANIŞMA: Bir topluluğu oluşturanların duygu, düşünce ve ortak çıkarlarda birbirlerine karşılıklı bağlanmasıdır.

DARÜLACEZE: 1895 yılında Sultan II. Abdülhamit Han tarafından kurulan, sokağa terk edilmiş 0-6 yaş grubu çocukların her türlü ihtiyacını (barınma, yiyecek, giyecek, sağlık) karşılayan ve hâlen varlığını devam ettiren kurumdur.

AHİLİK: 13. yüzyılda Anadolu'da kurulan esnaf ve zanaatkârlar birliğidir. Ahi Evran tarafından kurulmuştur.

LONCA: Ahiliğin Osmanlıda devam ettiği Müslümanların yanı sıra gayrimüslimlerin de katılabildiği esnaf ve zanaatkâr teşkilatına denir.

NARH: Malların fiyatlarının devlet tarafından belirlenmesidir.

BEDESTEN: Esnaf ve zanaatkârların iş yaptığı çarşılar “bedesten” denirdi.

MEDRESE: Anadolu Selçuklu ve Osmanlılarda ders verilen yükseköğretim kurumlarıdır.

MÜDERRİS: Medreselerde, alanında uzman ders veren hocadır.

ENDERUN MEKTEBİ: Osmanlı'da devlet memuru gibi nitelikli insan yetiştirmek için Topkapı Sarayı'nda açılan saray okuludur.

MESLEK: Bir kişinin geçimini sağlamak için yaptığı sürekli işe meslek denir.

Meslek Seçiminde Dikkat Edilmesi Gereken Unsurlar:

- Bireyin yetenekleri belirlenmeli
- İlgi alanları keşfedilmeli
- Kişilik özellikleri ortaya konmalı
- İlgi duyduğu meslekler incelenmeli
- Mesleki tercihinine göre alması gereken eğitim araştırılmalı

ÜRETİM: Ekonomik faaliyetler sonucunda yeni bir mal elde edilmesidir.

DAĞITIM: Üreticiler tarafından elde edilen malların, üretildiği yerden tüketiciler tarafından satın alınacağı yere çeşitli araçlarla taşınmasıdır.

TÜKETİM: Üretilen malların ihtiyacı olan insanlar tarafından satın alınması ve kullanılıp harcanmasıdır.

GENEL AĞ (İnternet): Bilgisayar ağlarının birbirine bağlanması sonucu ortaya çıkan, herhangi bir sınırlaması ve yöneticisi olmayan uluslararası bilgi iletişim ağıdır.

PAZARLAMA: Bir ürünün, bir malın, bir hizmetin satışını gerçekleştirmek amacıyla tanıtmayı, paketlemeyi, satış elemanlarının yetişmesini, piyasa gereksinimlerini belirlemeyi ve karşılamayı içeren etkinliklerin bütünüdür.

SANAYİ İNKILABI: 1764 yılında **James Watt (Ceymıs Vat)** iki odalı bir buhar makinesi geliştirdi. **Buhar makinelerinin tekstil ve kâğıt üretiminde kullanılmaya başlanması Sanayi Devrimi'nin başlangıcı oldu.**

Daha önce insan ve hayvan gücü ile yapılan işlerin yerini buhar gücü ile çalışan makineler aldı. Bu sayede üretim artarak sanayileşme başladı ve büyük fabrikalar kuruldu.

E-TİCARET: Genel Ağ üzerinden yapılan alışverişe e-ticaret denir.

E-Ticaretin Avantajları:

- Zamandan ve mekândan bağımsız olarak dünyanın herhangi bir yerinde ve herhangi bir saatinde müşterilere alışveriş imkânı sunması
- Kısıtlayıcı zaman ve mekân problemlerinin bulunmaması
- Geleneksel alışverişe göre müşterinin zaman kaybını azaltması ve binlerce müşterinin beklemeksizin aynı anda alışveriş ve ödeme yapabilmesi
- Müşterilere daha şeffaf bir ortam sunması
- Müşterilerin farklı firmaların web siteleri ve farklı ürünler arasında hızlıca fiyat araştırması yapabilmesi bunun da rekabetin artmasını ve fiyatların düşmesini sağlaması
- Ulaşım sorunu ve giderlerini azaltması

E-Ticaretin Dezavantajları:

- Genel Ağ üzerinden yapılan alışverişlerde müşterinin ürünü canlı olarak görüp inceleme ve deneme şansının olmaması
- Genel Ağ üzerinden yapılan alışverişlerde kredi kartı kullanımından dolayı güvenlik riskinin olması

**DERS NOTU, TEST, ETKİNLİK, BULMACA
PDF DÖKÜMANLARI ve VİDEOLARI İÇİN
AŞAĞIDAKİ YOUTUBE LİNKİNE
TIKLAYINIZ.**

**[https://www.youtube.com/channel/UC10r3pDH
Wk-0kstFT-ggI0g?view_as=subscriber](https://www.youtube.com/channel/UC10r3pDH
Wk-0kstFT-ggI0g?view_as=subscriber)**

KANAL ADI:

Sosyal Hocası Mustafa